

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2720/2022
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Драгољуб Нешковић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., Република ..., чији је пуномоћник Дејан Чукић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1082/20 од 30.03.2021. године, у седници одржаној 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1082/20 од 30.03.2021.године става трећег, става петог у делу одлуке о главном захтеву, става седмог у делу одлуке о главном захтеву и става деветог изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1082/20 од 30.03.2021. године става петог и става седмог изреке у делу у коме је одбијен захтев тужилаца за камату на накнаду материјалне штете.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П 183/18 од 23.05.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за претрпљене физичке болове износ од 230.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 110.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа износ од 40.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 680.000,00 динара и за претрпљени душевни бол услед естетске наружености износ од 80.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован већи тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете плати за претрпљене физичке болове преко досуђеног износа од 230.000,00 динара до траженог износа од 280.000,00 динара, за претрпљени душевни бол због умањења животне активности преко досуђеног износа од 680.000,00 динара, до траженог износа од

1.000.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа преко досуђеног износа од 40.000,00 динара до траженог износа од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде услед трајне неспособности за рад у периоду од 01.05.2008. године до 01.06.2008. године исплати 56.061,00 динар са законском затезном каматом од 02.06.2008. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете због умањења радне способности плати капитализирани износ од 2.998.360,45 динара са законском затезном каматом од 10.04.2018. године до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете плати и то: за претрпљене физичке болове износ од 55.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 35.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је, као неоснован већи тужбени захтев тужиоца ББ којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове плати преко досуђеног износа од 55.000,00 динара до траженог износа од 70.000,00 динара и за претрпљени страх преко досуђеног износа од 35.000,00 динара до траженог износа од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима, као солидарним повериоцима на име трошкова поступка плати 1.655.128,25 динара.

Допунском пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П 183/18 од 12.12.2019. године, допуњена је првостепена пресуда, тако што је у изреци пресуде у тачки четири иза речи „на име накнаде материјалне штете због умањене радне способности“ додато „за период од 10.04.2018. године па убудуће“.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1082/20 од 30.03.2021. године, ставом првим изреке, укинута су првостепена пресуда и допунска пресуда. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати за претрпљене физичке болове износ од 140.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 55.000,00 динара, за претрпљени душевни бол због повреде части и угледа износ од 25.000,00 динара, за претрпљени душевни бол због умањења животне активности износ од 450.000,00 динара и за претрпљени душевни бол услед естетске наружености износ од 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 30.03.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, већи тужбени захтев којим је тужилац АА тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете плати за претрпљене физичке болове за износ од још 140.000,00 динара, за претрпљени страх за износ од још 55.000,00 динара, за претрпљени душевни бол због повреде части и угледа за износ од још 25.000,00 динара, за претрпљени душевни бол услед трајног умањења животне активности за износ од још 550.000,00 динара и за претрпљени душевни бол услед естетске наружености за износ од још 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом, одбијен је, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде услед трајне неспособности за рад у периоду од 01.05.2008. године до 01.06.2008. године исплати износ од 28.030,05 динара са законском затезном каматом од 30.03.2021. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом петим изреке, већи тужбени захтев којим је тужилац АА тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде услед трајне неспособности за рад у периоду од 01.05.2008. године до 01.06.2008. године исплати износ од још 28.030,05 динара са законском затезном

каматом од 02.06.2008. године до исплате, као и законску затезну камату на досуђени износ из става четвртог изреке, за период од 02.06.2008. године до 30.03.2021. године, одбијен је, као неоснован. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете због умањене радне способности за период од 10.04.2018. године па убудуће плати капитализирани износ од 1.499.180,225 динара са законском затезном каматом од 30.03.2021. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом седмим изреке, већи тужбени захтев којим је тужилац АА тражио да се тужени обавезе да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због умањене радне способности за период од 10.04.2018. године па убудуће плати капитализирани износ преко досуђеног износа из става шестог изреке за износ од још 1.499.180,225 динара са законском затезном каматом почев од 10.04.2018. године до исплате, као и законску затезну камату на досуђени износ из става шестог изреке, за период од 10.04.2018. године до 30.03.2021. године, одбијен је, као неоснован. Ставом осмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете плати за претрпљене физичке болове износ од 56.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 40.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 30.03.2021. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом деветим изреке, већи тужбени захтев тужиоца ББ којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде нематеријалне штете преко износа досуђеног ставом осмим изреке плати на име претрпљених физичких болова износ од још 14.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од још 10.000,00 динара са каматом одбијен је, као неоснован. Ставом десетим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима као солидарним повериоцима на име трошкова поступка плати 982.983,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то одлуке садржане у ставу трећем, петом, седмом и деветом изреке, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку–ЗПП („Службенигласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), и утврдио да је ревизија неоснована у погледу одлуке о главном захтеву садржаном у ставу трећем, петом, седмом и деветом изреке.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, у ноћи 01.05.2008. године у локалу „ГГ“, власништво тужиоца АА, дошло је до сукоба између тужиоца АА и туженог, који је био у друштву своје девојке ДД и у друштву ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ. Сукоб је започео након што је девојка туженог, ДД, разбила чашу, због чега им је тужилац АА пришао са питањем „Ко је разбио чашу?“, да би тужени рекао да је он разбио чашу, из којих разлога је тужилац АА туженог замолио да изађе из локала, што је тужени и учинио. Након тога кренула је расправа између тужиоца АА и девојака које су седеле за столом са туженим. Тужени се вратио у локал и тужиоца АА два пута ударио руком у пределу главе, након чега су се умешали тужилац ББ, ИИ и конобар ЈЈ како би раздвојили тужиоца АА и туженог, након чега се тужени окренуо, изашао из локала и отишао у правцу свог аутомобила. Када је био испред свог аутомобила, тужени је из пиштоља

испалио два хица у ваздух, да би потом из локала изашли ИИ, ЈЈ и тужилац АА. Док је тужилац АА стајао ослоњен руком на врата од аутомобила туженог, у покушају да са њим разговара, тужени је нагло стартовао возило, прво уназад, а потом унапред док су врата на возилу била отворена, те врхом врата прво ударио тужиоца АА, који је стајао поред возила у пределу груди, затим, с обзиром да је тужиоцу АА рука остала заглављена између врата и стуба, кретањем возила унапред тужени је тужиоца АА вукао око стотинак метара.

Правноснажном пресудом Општинског суда у Горњем Милановцу К 189/08 од 22.09.2008. године, утврђено је да је окривљени ВВ, овде тужени, оглашен кривим што је у току ноћи 01.05.2008. године око 04,30 часова у селу ..., вршењем насиља, изазивањем туче, дрским и безобзирним понашањем, теже реметио јавни ред и мир, тако што је најпре у угоститељском објекту „ГГ“, власништво АА, најпре ударио оштећеног АА два пута затвореном шаком у пределу лица, па је потом по изласку из објекта на паркинг простору испалио два метка у ваздух из пиштоља марке „Колт Застава 357“, након чега је сео у своје путничко возило цип „Grand Cherokee“ и неконтролисаним кретањем возила уназад ударио у ограду дворишта власништво КК, а потом поновним кретањем возила унапред ударио оштећеног ББ из ..., који је стајао поред возила наневши му лаке телесне повреде у виду нагњечења леве половине грудног коша и прелома четвртог ребра са леве стране без дислокације уломака, чиме је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става. 1. Кривичног законика. Истом пресудом окривљени ВВ оглашен је кривим што је након овог догађаја у селу ... оштећеном АА нанео тешке телесне повреде у виду раздерно-нагњечне ране леве пазушне јаме, кидања надлактиног мишића и главног живчаног сплета леве руке и последичног оштећења четири главна живца леве руке, тако што је путничким возилом цип „Grand Cherokee“ кренуо унапред у тренутку када је оштећени АА био наслоњен на предња врата возила са леве стране, услед чега је лева рука оштећеног остала заглављена у пределу пазуха у простору између врата и стуба од шофершајбне, те тако управљао возилом неколико стотина метара, све време држећи врата својом левом руком до тренутка када је стао са возилом, отворио врата и пустио оштећеног, чиме је извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, па му је суд изрекао условну осуду, тако што му је за прво дело утврдио казну затвора у трајању од 4 месеца, за друго дело казну затвора у трајању од 3 месеца, па је окривљеном утврдио јединствену казну затвора у трајању од 6 месеци, одређујући да се она неће издржати уколико у року од 1 године не изврши ново кривично дело.

Према налазима и мишљењима судских вештака медицинске струке, код тужиоца АА дошло је до повреда које се квалификују као тешка телесна повреда, ближе описана у налазу, у вези које повреде је тужилац трпео физичке болове и страх интензитета и у трајању ближе наведеним у налазима. Наруженост код тужиоца АА је средњег степена, док је умањење животне активности 10%, а умањење радне способности око 20%, с обзиром да се тужилац бави аутолимарским послом, које радње су углавном везане за потребу ангажовања обе руке, а потребна је и физичка снага. Код тужиоца ББ је дошло до повреде која се квалификује као лака телесна повреда и у вези које повреде је овај тужилац трпео страх интензитета и у трајању ближе наведеним у налазима судских вештака.

Економско-финансијским вештачењем утврђена је висина зараде коју би тужилац остварио у периоду од 01.05.2008. године до 01.06.2008. године. Према налазу

и мишљењу судског вештака актуара висина капитализиране ренте износи 2.998.360,45 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима тужилаца, јер је сматрао да је тужени одговоран за насталу штету сходно одредби члана 154. и 155. Закона о облигационим односима. Имајући у виду да је тужилац у овом случају својим понашањем допринео настанку штете, с обзиром да је након изласка туженог из локала, изашао за њим, пришао му и наслонио се на врата аутомобила туженог, уместо да избегне сваки даљи контакт са туженим након сукоба у кафани, то је закључио да је допринос тужиоца настанку штете 50%. Ценећи све утврђене околности у смислу члана 200. Закона о облигационим односима, другостепени суд је одмерио новчану накнаду за тражене видове нематеријалне штете, ближе наведене у образложењу побијане одлуке, умањујући наведене износе сразмерно доприносу тужиоца, сходно одредби члана 192. Закона о облигационим односима и обавезао туженог да тужиоцима исплати износе наведене у изреци побијане одлуке. Другостепени суд је закључио да тужилац АА право на накнаду материјалне штете и то због изгубљене зараде услед трајне неспособности за рад за период од 01.05.2008. године до 01.06.2008. године, као и да има право на накнаду материјалне штете због умањене радне способности за период од 10.04.2018. године па убудуће и с тим у вези на капитализирани износ ренте умањено за допринос тужиоца од 50%.

По оцени Врховног суда, правилно је закључио другостепени суд да је тужени одговоран за штету коју су тужиоци претрпели и да је у обавези да тужиоцима исту накнаду сходно члану 154. став 1. и 155. Закона о облигационим односима, уз правилан закључак да је тужилац АА својим понашањем допринео настанку штете 50%, а тужилац ББ 20%, правилном применом члана 192. Закона о облигационим односима. Супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилно одмерио правичну новчану накнаду за тражене видове нематеријалне штете, као и висину материјалне штете, сразмерно умањене за допринос тужиоца АА од 50%, а тужиоца ББ од 20%.

Супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилно оценио изведене доказе и утврдио све битне чињенице и околности под којима се десио штетни догађај, полазећи од правноснажне пресуде Општинског суда у Горњем Милановцу К 189/08 од 22.09.2008. године, којом је тужени поводом радњи које је према тужиоцима предузео, правноснажно осуђен због кривичног дела nanoшење тешке телесне повреде. Наиме, осуђујућа кривична пресуда има правно дејство на парнични поступак који се тиче истог животног догађаја и везује парнични суд у погледу постојања кривичног дела за које је тужени осуђен. Стога се неосновано ревизијом тужилаца оспоравају околности штетног догађаја и указује да не постоји допринос тужилаца настанку штете, јер и по оцени ревизијског суда, другостепени суд је поводом наведеног догађаја правилно оценио да је тужилац АА допринео настанку штете са 50%, а тужилац ББ са 20%. Ово због тога што је другостепени суд имао у виду све околности конкретног случаја, а нарочито да је тужилац АА допринео настанку штете, с обзиром да је и након изласка туженог из локала, изашао за њим, пришао му и наслонио се на врата аутомобила туженог, уместо да избегне сваки даљи контакт са туженим након сукоба у кафани, док је допринос тужиоца ББ правилно одмерио у висини од 20% с обзиром да је након изласка туженог из кафане и тужилац ББ изашао за њим.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије против одлуке о камати у смислу члана 410. став 2. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Према члану 28. ЗПП за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна је само вредност предмета спора главног тужбеног захтева, а камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и трошкови поступка, не узимају се у обзир ако не чине главни захтев.

У конкретном случају, ревизија је изјављена и против другостепене пресуде у делу којим је одлучено о камати. Камата не чини главни захтев, већ представља споредно потраживање и не узима се у обзир приликом утврђивања права на изјављивање ревизије, па је Врховни суд утврдио да ревизија изјављена против одлуке о камати није дозвољена.

Имајући у виду напред наведено на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**